

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ СКИПІТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 8 (855) | Субота, 25 лютого 1984 року | Ціна 2 коп.

ДБАТИ ПРО БЕЗПЕКУ ПРАЦІ

Наše Товариство постійно дбає про поліпшення умов праці, скорочення її ручної та малокваліфікованої частки, перетворення всіх профілів виробництва у безпечні і зручні для людини. На це щороку виділяються великі кошти. Так, тільки в 1983 році на проведення заходів, спрямованих на охорону праці та поліпшення техніки її безпеки, на підприємствах та в об'єднаннях Товариства витрачено понад 460 тисяч карбованців.

По-господарські використовуючи ці кошти, на УВП і в об'єднаннях вивільнили торік зі шкідливих умов праці 53 робітники, впровадили ГОСТи і стандарти підприємств, що регламентують умови праці і техніку її безпеки.

Добрий приклад у проведенні цієї важливої роботи показують: Львівські швейне підприємство «Силует», Сімферопольське, Херсонське та ряд інших УВП. Тут на високому організаційному рівні поставлено роботу по охороні праці. Проведення всіх інструктажів на цих підприємствах доповнюють демонструванням діафільмів, що ілюструють, як правильно виконувати ту чи іншу роботу з дотриманням всіх правил техніки безпеки. І як результат, на цих підприємствах уже тривалий час немає виробничих травм.

Проте не скрізь так наполегливо дбають про техніку безпеки праці. На Івано-Франківському, Кіровоградському та інших УВП не обладнано кабінетів з охорони праці, а на Білоцерківському, Вінницькому — не впроваджують стандарти підприємств з правил безпеки.

Внаслідок цих та багатьох інших недоробок і упущенів в організації безпечної праці, на підприємствах Товариства в 1983 році сталося 32 нещасних випадків з втратою працездатності 649 робочих людино-днів. Найбільше допущено виробничих травм у Донецькому об'єднанні «Електромагніт», на Кіровоградському, Запорізькому, Комунарському, Вінницькому та інших УВП.

Здавалося, що ці прикірі недоробки мають бути враховані в подальшій роботі, особливо на тих підприємствах, де торік зареєстровано виробничий травматизм, але факти свідчать про інше. Керівники підприємств і об'єднань, профспілкові комітети та службові особи, що безпосередньо відповідають за цю діяльність роботи, ще не зробили належних висновків і не вжили відповідних заходів для попередження порушення правил безпеки. Інакше чим же пояснити, що на Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт», де торік трапилося три нещасних випадки, в лютому цього року знову допущено травму?

Не випадковий характер має втрата працездатності в січні 1984 року і робітника Ужгородського УВП-1 С. І. Яринича. На підприємстві до цього часу не обладнано кабінет з технікою безпеки, чимало молодих робітників слабо обізнані з вимогами охорони праці, а майстри недостатньо здійснюють контроль за дотриманням правил безпеки, крім цього, допускаються інші порушення.

Одним із заходів профілактики травматизму на виробництві є навчання з охорони праці на всіх рівнях — від робітника до директора. З цією метою на базі Республіканських курсів УТОГ в лютому цього року було проведено двотижневий семінар з наступною атестацією. Проте ряд директорів, зокрема Одеського виробничого об'єднання «Електрик» Г. В. Баранов, Харківського УВП-2 Л. В. Ясман та інші під різними об'єктивними приводами на заняття не прибули.

Таке ставлення з боку керівників до цього важливо-го питання насторожує. Скажімо, чи можна було генеральному директору ДВО «Електромагніт» Е. В. Скржинському відкладати свій виїзд на семінар в той час, коли в об'єднанні в 1983 році сталося 6 виробничих травм? Чи не звісі бере свій початок недбалі організація всієї роботи по профілактиці травматизму?

Минуло неповних два місяці четвертого року одинадцятої п'ятирічки, а в Товаристві вже допущено дві виробничі травми. Керівникам підприємств і об'єднань, профспілковим комітетам питання організації безпеки праці необхідно взяти під неослабний контроль, ліквідувати причини, що призводять до травматизму і втрат рабочого часу.

РАДИ В ДІЇ

«Вийшов у світ довідник і автономних республік, за- «Ради народних депутатів». Конопадчі та інші правові видання такого роду випускають, результати узагальнен- кається вперше. В основі його практики роботи Рад. го змісту — ленінська спад- Довідник випущений Ви- щина, партійні документи, давнинцем політичної лі- положення Конституції Союзних СРСР, конституції Союзних

(ТАРС).

НАЗУСТРІЧ ВИБОРАМ ДО
ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

ВАЖЛИВЕ ПРАВО

Агітбригада вчителів і ви- хователів Полтавської спецшколи-інтернату для глухих дітей, яку очолює Ніна Полікарпівна Бойко, проводить велику роботу серед виборців дільниці. Агітатори побували в квартирах, провели бесіди про вибори до Верховної Ради СРСР.

Активну участь у цих за- ходах беруть Людмила Михайлівна Гнатуш, Ольга Іва- новівна Дяченко, Тетяна Михайлівна Івакіна, Олена Миколаївна Мельник та інші.

Зустрічаючись з виборцями в агітпункті у дні чер- гувань, вони розповідають про кандидатів у депутати Верховної Ради СРСР, розкривають переваги, основні положення Конституції СРСР.

Працюють агітатори і з учнями школи, адже 16 її вихованців 4 березня вперше візьмуть участь у виборах і віддадуть свої голоси за кандидатів непорушного блоку комуністів і беспартійних. Класні керівники і

вихователі ознайомили учнів із Зверненням Центрального Комітету КПРС до всіх виборців, громадян Радянського Союзу. Проведено серед молодих виборців ряд бесід про демократичний характер радянської виборчої системи, про ленінську національну політику.

Схвалюючи Звернення ЦК КПРС, учень 11 класу Володимир Дзюба сказав: «4 березня я вперше здійснює своє надзвичайно важливе конституційне право — проголосую за кандидатів у депутати, віддам свій голос за миролюбну політику КПРС, за мирне небо над нами і за те, щоб наша Вітчизна багатала, міцніла і розквітала».

Справ у сурдопедагогів чимало. І вони докладають усіх зусиль, щоб з честью виконати свій громадянський обов'язок.

В. САКУН,
сурдопедагог Полтав-
ської спецшколи-інтер-
нату для глухих дітей.

У відповідь — ударний труд

З великим інтересом ознайомилися члени УТОГ Долинського міжрайвідділу нашого Товариства із Зверненням ЦК КПРС до виборців, громадян Радянського Союзу.

На мітингу, який відбувся з цієї нагоди, виступив майстер-жерстяник Долинського райпобуткомбінату Петро Максимович Котенко, який зокрема сказав:

— Мене, як ветерана праці і наставника, схвилювали ті рядки Звернення, в яких говориться про те, що КПРС і Радянський уряд роблять все можливе для того, щоб зберегти мир для праці і щасливого життя на- шого народу.

— Я належу до поколіннях людей, які пережили страхіття війни. А тому, щоб кріпити оборонну і економічну могутність нашої держави, прагнущим працювати ще краще, ще продуктивніше. В день виборів до Верховної Ради СРСР разом з усіма нечуючими трудівниками міжрайвідділу я віддаю свій голос за кращих синів і дочок нашого народу, котрі представляють непорушний блок комуністів і беспартійних.

С. БОЙЧУК,
перекладач Долинського
міжрайвідділу УТОГ.
Кіровоградська область.

МІСТО БЕЗ ОКОЛИЦЬ

— Містечко наше ще дуже молоде, — каже голова Південної селищної Ради М. П. Гречек. — Перед минулими виборами до Верховної Ради СРСР тут був тільки будівельний майданчик, а тепер живе більш як 7 тисяч чоловік, організовано дві виборчі дільниці...

Своїм народженням селище Південне зобов'язане появі великих хімічних підприємств на березі лиману, будівництву нового порту Південний.

Ще чотири роки тому тут, на березі Чорного моря, простягався степ. А тепер вирошили два проспекти — імені Леніна і Григорієвського батальйону, дві вулиці, збудовано сучасні школи магазини, підприємства громадського харчування, об'єкти соціально-культурного призначення. Словом, тут є все, що мають у своєму розпорядженні жителі великих міст.

Чимала заслуга в цьому і депутатів селищної Ради. Обговорюючи план забудови нового мікрорайону, вони внесли свої пропозиції щодо своєчасного введення в дію лікарняного комплексу, базового складу з ходильним устаткуванням, інженерно-технічних споруд. Ця програма тепер реалізується. На найважливіших об'єктах створено депутат-

ські пости, які контролюють виконання графіка і якість робіт. Завдяки турботам народних обранців достроково збудовано громадський центр, у ньому розмістилися бібліотека, кінозал, майстерні служби побуту, поштове відділення, телеграф тощо.

Наполягли депутати і на тому, щоб усі жили будинки приймалися в експлуатацію обов'язково разом з майданчиками для ігор і спортивними спорудами.

Особливим піклуванням оточені майбутні громадяни. Адже щороку в селищі народжується більш як сто дівчаток і хлопчиків.

— Турботою про майбутнє, пройняті рішення нашої Ради про заборону індивідуального будівництва житла на площах, відведені під комплексну забудову і прилеглих до них ділянках, — продовжив розповідь М. П. Гречек. — Суворо контролюючи його виконання ми добиваємося раціонального використання землі, створюємо умови для організації зелених зон відпочинку, спортивних майданчиків...

Південне швидко росте. І зразу ж у ньому з'являється все необхідне для життя людей. Про це щоденно дбають народні обранці.

В. ВЕПРИК.

Південне,

Одеська область.

ТОВАРИ — НАРОДУ

З ЗАВДАННЯМ СПРАВИЛИСЬ

Наприкінці минулого року президент ЦП УТОГ розглянув питання «Про ініціативу робітників, інженерно-технічних працівників та службовців Харківського УВП-2 по розгортанню соціалістичного змагання за збільшення випуску товарів народного споживання під девізом — «Випущені товари народного споживання — в активний товаробіг».

Цей почин знайшов гарячий відгук і палке схвалення в усіх виробничих колективах УТОГ.

Соціалістичними зобов'язаннями Товариства на цій рівні передбачено виготовити понад план товарів народного споживання на 4 мільйони карбованців.

Досвід трудових колективів, висока організованість, а також міцна виконавська дисципліна дали змогу успішно справи-

ти В. ГАЙДУК.

УСПІШНО ВИКОНАЄМО НАКРЕСЛЕНІ ЗАВДАННЯ

З пленуму Центрального правління УТОГ

Як уже повідомлялося, 4 лютого цього року в Києві відбувся VI пленум Центрального правління Українського товариства глухих, що розглянув підсумки виконання плану економічного і соціального розвитку за 1983 рік і завдання по виконанню Товариством планів і соціалістичних зобов'язань у світлі рішення грудневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС.

Минулий 1983 рік, як зазначалося в доповіді голови Центрального правління УТОГ П. П. Шпака і у виступах учасників пленуму, був роком огляду результатів, досягнутих Товариством за півстолітній період свого існування, і гідно оцінених партією та урядом — Товариство нагороджене Почесною Грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

Трудівники Товариства в 1 грудня 1983 року виконали завдання трьох років одинадцятої п'ятирічки. Темпи приросту промислової продукції за 1983 рік у порівнянні з 1980 роком становлять 11,6 процента при завданні на цей період — 4,3 процента. За три роки п'ятирічки випущено додаткової продукції на 16,2 мільйона карбованців.

Планові завдання 1983 року виконано досрочно — 20 грудня. У порівнянні з 1982 роком зростання обсягу продукції становить 2 процента, або на 3 мільйони карбованців. Весь приріст обсягу виробництва досягнуто за рахунок підвищення продуктивності праці.

План нормативно-чистої продукції виконано на 103,1 процента. Виготовлено товарів народного споживання на 129,9 мільйона карбованців, в тому числі для продажу населенню через роздрібну торгівлю — на 57,4 мільйона карбованців. Серед поставлених торгівлі виробів 37 найменувань з індексом «Н» і 30 — зі знаком якості. А всього виготовлено продукції вищої категорії якості на 28,1 мільйона карбованців.

Собівартість товарів і продукції в порівнянні з планом знижено на 1,9 процента. Одержано додаткового прибутку 3,5 мільйона карбованців.

Відчутний вплив на досягнення цих результатів подала цілеспрямована робота по прискоренню науково-

технічного прогресу. Від впровадження заходів з нової техніки, НОП та раціоналізаторських пропозицій на підприємствах і в об'єднаннях одержано економічний ефект понад 800 тисяч карбованців.

У результаті впровадження нових технологічних процесів і засобів механізації поліпшилася якість виробленої продукції, а ступінь охоплення робітників механізованою працею досяг 58,5 процента. Серед 64 освоєних нових видів виробів — моделі спецодигу, чоловічі і жіночі пальта з плащових та піл'юкових матеріалів, реле проміжні серії РП-21, набір меблів «Простор» та інші.

І доповідач П. П. Шпак, виступаючи, віддаючи належне досягненням, говорили про недоліки, що мають місце в нашій роботі.

У 1983 році через погану організацію виробництва та праці неритмічно працювали Комунарське, Кіровоградське та Ужгородське УВП-1. На всіх підприємствах ще низький коефіцієнт використання обладнання. Деякі УВП, зокрема Харківське № 1, Київське та Донецьке виробничі об'єднання непримуко дають заявки на нове обладнання, а потім відмовляються від нього, або ж просять дозволу для реалізації на сторону.

У Товаристві проводиться постійна робота по економії матеріальних ресурсів, що дала можливість заощадити торік котельно-пічного палива 2730 Гкалорій, електроенергії — 471 тисячу кіловат-годин. На всіх підприємствах розроблено перспективні плани широкого зниження норм споживання енергоресурсів, однак на Сімферопольському, Житомирському, Вінницькому та Полтавському УВП-1 ще мають місце серйозні недоліки на згаданій ділянці роботи.

У системі заходів організації соціалістичного змагання неабияке значення має матеріальне і моральне заохочення переможців, використання коштів, передбачених для цієї мети. Однак, підприємства зробили лише перші кроки, в результаті чого рівень охоплення робітників бригадною формою праці становить у них від 2 до 6 процентів.

У системі заходів організації соціалістичного змагання неабияке значення має матеріальне і моральне заохочення переможців, використання коштів, передбачених для цієї мети. Однак, підприємства зробили лише перші кроки, в результаті чого рівень охоплення робітників бригадною формою праці становить у них від 2 до 6 процентів.

Незважаючи на деякі зниження непродуктивних втрат робочого часу, за 1983 рік вони все ще становили 5 тисяч людино-днів, у тому числі прогули — 493 людино-дні. Все ще значими залишаються непродуктивні втрати робочого часу на Комунарському, Білоцерківському, Лубенському УВП-1 — по 3. За поставку неякісної продукції з підприємств стягнутого штрафних санкцій 13,7 тисячі карбованців.

Щоб навести належний порядок у цьому, до боротьби за зразкову дисципліну необхідно залучити громад-

ські організації, товарищескі суди, створити обстановку консервативності до будь-якого прояву неорганізованості і безгосподарності, не залишати без уваги жодного порушення трудового розпорядку, зробити все для того, щоб кожен виконував свою норму, своє виробниче завдання, не допускаючи порушення трудової, виробничої і технологічної дисципліни на кожному робочому місці.

Успіх будь-якої справи, особливо, коли мова йде про якісні розробки пристосувань через що їх не можна впровадити у виробництво. Допускалися помилки в розробці норм витрат матеріалів та технічних норм. Не зробили належних висновків з критики і на Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт», де продовжують допускати виготовлення нестандартизованого обладнання з недоробками, що заважає впроваджувати його у виробництво.

На більшості підприємств Товариства розгорнута боротьба по впровадженню бригадної форми організації та стимулювання праці. Проте деякі керівники підприємств ще недостатньо приділяють увагу цьому важливому питанню. В результаті бригадною формою організації праці в системі УТОГ охоплено 28 процентів працюючих, в той час як в цілому по республіці — 46 процентів.

Зазначена робота поки що не розпочата на Кам'янечському, Підольському, Сімферопольському УВП, а Житомирському, Полтавському № 1, Харківському № 2, Вінницькому та Івано-Франківському підприємства зробили лише перші кроки, в результаті чого рівень охоплення робітників бригадною формою праці становить у них від 2 до 6 процентів.

Однак ще й сьогодні зустрічаються керівники, які не вміють глибоко аналізувати обстановку, робити правильно висновки для практичної роботи. Саме через це виміння організувати роботу колективу, що привело до невиконання виробничого плану, звільнено з роботи директора Комунарського УВП В. Г. Лихачова.

У 1983 році значну увагу було приділено дальшому розв'язанню проблем слухової, трудової і соціальної реабілітації нечуючих. За комплексними планами обласних відділів і підприємств УТОГ торік на місцях впроваджено понад 220 реабілітаційних заходів різного характеру. Протягом року 305 чоловік обстежено у Київському НДІ отоларингології імені професора Коломійченка, з яких 230 чоловік для добра слухових апаратів і 75 — для консервативного лікування захворювань органів горла, носа і вуха.

Крім цього, службою реабілітації УТОГ значна увага була приділена питанням створення допоміжних сурдотехнічних пристрій для осіб з повною втратою слуху.

У реабілітаційну роботу, як зазначалося на пленумі, слід більш предметно викликати керівників обласних відділів і підприємств Товариства. Ім, а також заступникам директорів УВП і об'єднань з виховною роботою, слід добре усвідомити, що розв'язання проблем реабілітації нечуючих — не тимчасова мода, а одне з найважливіших завдань Українського товариства глухих.

Центральне правління у минулому році значну увагу приділяло зміцненню державної і фінансової дисципліни, поліпшенню збереження соціалістичної власності, більш рішуче вело боротьбу з безгосподарістю, виявляло крадіжки і незаконні втрати грошових коштів. Ревізіями і перевіrkами виявлено таких порушень і недостач матеріальних цінностей на 7 тисяч карбованців проти 16,8 тисяч крб. у 1983 р. Це, зокрема, на Полтавському № 2, Ужгородському № 1, Івано-Франківському і Дніпродзержин-

ському УВП, Львівському швейному підприємстві «Симплекс», Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт» та в Київському облвідділі УТОГ.

Аналіз причин незаконних втрат свідчить про те, що керівники підприємств і організацій ще не приділяють належної уваги дотриманню державної і фінансової дисципліни, забезпечення збереження соціалістичної власності, достовірності звітності і найголовніше — виконують постанови пре-зидії і вказівок Центрального правління з цих питань.

Не завжди дотримуються пропорції у видачі путівок працівникам різних категорій, внаслідок чого інженерно-технічні працівники і службовці, що становлять, як відомо, найменшу питому вагу в загальній чисельності працюючих, одержують більше путівок.

На ці недоліки комісія Укрпрофради справедливо вказала Центральному правлінню.

У 1983 році мала місце реалізація фондів матеріалів за оптовими цінами приватним особам на Донецькому об'єднанні «Електромагніт». З порушенням дійничних положень проводилась в окремі періоди виплата премій на Ворошиловградському, Харківському № 2 та Ужгородському УВП-1 і в СПТКБ.

Пленум приділив увагу ідеологічній і політико-виховній роботі серед членів УТОГ.

Ряд обласних відділів і культзакладів постійно ведуть пошуки нових цікавих форм роботи з нечуючими, своєчасно відгукуються масово-політичними заходами на важливі події в політичному і культурному житті країни. Це, перш за все, Житомирський, Кримський, Львівський, Івано-Франківський обласні відділи та їх Будинки культури, а також окремі районні культзаклади, що завоювали і підтверджують звання «Колектив відмінної роботи» протягом кількох років підряд. Серед них Луцький, Житомирський, Сімферопольський будинки культури, Чернігівський обласні відділи та їх Будинки культури, а також окремі районні культзаклади, що завоювали і підтверджують звання «Колектив відмінної роботи» протягом кількох років підряд. Серед них Луцький, Житомирський, Сімферопольський будинки культури, а також клуби в м. Ковелі Волинської області, Коростені Житомирської, Вознесенській Миколаївської, Шосткинській Сумської областей та ряд інших.

Проте, як показали проведені перевірки, в організації масово-політичної і культурно-освітньої роботи серед членів Товариства не все гармоніє в Полтавському, Сумському, Херсонському, Ужгородському будинках культури. Погрішила робота в Київському, Хмельницькому, Харківському та інших культзакладах.

Працівники окремих обласних відділів організацію роботи обласних Будинків і клубів здебільшого оцінюють за поданими інформаціями та звітами.

У 1983 році, наприклад, з різних причин тривалий час не працювали Сумський та Полтавський обласні будинки культури: перший — через реконструкцію приміщення, другий — через часту зміну керівників. Але обласні відділи не подали цим культзакладам належної допомоги в організації та проведенні заходів в гур-

тожтках та червоних кугах підприємств. І це, не зважаючи на те, що в Сумах гуртожиток УВП знаходить поруч з Будинком культури, а в Полтаві обидва підприємства і їх гуртожитки розташовані поблизу культзакладу і облвідділу.

Ряд керівників облвідділів свої завдання по керівництву роботою підвідомчих культзакладів вбачає тільки в контролі і зовсім забуває про головне — навчання та надання допомоги в організації роботи.

Не на належному рівні ведеться в Товаристві також робота гуртків. Матеріали перевірок свідчать про те, що в ряді Будинків культури і клубів заняття в гуртках художньої самодіяльності проводяться не суверено за графіком і розкладом, а час від часу за бажанням як керівників, так і учасників гуртків. Керівники гуртків не завжди мають плани роботи, не планують проведення індивідуальних та групових занять з учасниками.

Планом економічного і соціального розвитку Товариства на 1984 рік передбачається виготовити продукції на 152 мільйони карбованців.

Соціалістичними зобов'язаннями Товариства намічено завершити річне завдання до 25 грудня. Понад план виготовити нормативно-чистої продукції на 362 тисячі карбованців, знизити собівартість виробів на 0,6 процента і забезпечити випуск продукції з державним Знаком якості у загальному обсязі виробництва на 17,3 процента.

Для досркового виконання намічених завдань і взятих соціалістичних зобов'язань необхідно мобілізувати усі трудові, матеріальні і фінансові ресурси, підняти колективи підприємств об'єднань, організацій і установ, кожного трудівника Товариства на успішне виконання накреслених завдань. Для цього необхідно значно підвищити рівень ідейно-виховної роботи на всіх ділянках. Слід всечіно використати найбільш дійсну форму стимулювання трудової і громадської активності — соціалістичне змагання, пропаганду передового досвіду, кращих колективів і кращих працівників, застосувати на практиці всі випробувані форми як масової, так і індивідуальної виховної роботи.

Більше уваги слід приділити дальному зміцненню трудової, виробничої, технологічної і державної дисципліни, організованості, забезпечити ритмічну роботу, посилити контроль за викон

ДІЄ НОВИЙ ПЛАН

Рада Донецького обласного будинку культури затвердила перспективи в новий план політико-виховної і культурно-масової роботи на 1984 рік. Особливість нового плану полягає в тому, що вся діяльність культзакладу розподілена по циклах, заздалегідь і конкретно обумовлено тематику основних заходів.

На відвідувачів Будинку культури цього року чекають цікаві масові заходи, присвячені Міжнародному жіночому дню, Дню Перемоги та іншим червоним датам календаря.

Як і раніше, належну увагу буде приділено тематичним заходам з ідеально-політичного виховання. Це вечори на честь дня народження вождя всесвітнього пролетаріату В. І. Леніна, цикл заходів, присвячений 60-річчю присвоєння ВЛКСМ ім'я засновника першої у світі соціалістичної держави.

Традиційно включено до

плану посвячення у робітничий клас, вечори трудової слави, вечори-портрети. Заплановано проведення театралізованого заходу, що відбудеться не тільки в колективі «Електромагніту», але й в компактних групах держпромсловості м. Донецька — «Головний показник ефективності — рівень продуктивності праці». Цей вечір, що відзначатиметься актуальністю теми і буде нести значний виховний заряд, пропагуватиме рух передових колективів країни за надпланове зростання продуктивності праці на 1 процент і зниження собівартості продукції на 0,5 процента.

Цього року у Донецьку відзначатимуть 60-річчя обласної організації Товариства. На честь цієї знаменної дати також намічено провести ряд заходів.

Як і минулого року, продовжуватиме свою роботу народний університет «Пра-

Л. РАДОМСЬКА,
методист Донецького
будинку культури.

Іменем подвигу

На Одещині у культзакладах УТОГ широко розгорнулась підготовка до святкування 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні.

У районних клубах, Червоних кутках проводяться зустрічі, бесіди зі знатними, шановними людьми, ветеранами війни і праці, активістами.

Так, у обласному Будинку культури відбулись зустрічі з Героями Радянського Союзу В. Н. Коваленком, Н. Н. Колеснichenком, ректором університету патріотичного виховання молоді м. Одеси полковником запасу З. К. Карпіним, з ко-лишнім підпільником, нині

кандидатом педагогічних наук Я. Н. Савченком, ветераном війни і праці І. Д. Денисовим. Усі ці зустрічі проводились під девізом: «Завжди в строю».

Цікаво проходили зустрічі з ветеранами війни та праці в Роздільнянському клубі. Сюди завітали Д. Л. Колкер, О. П. Шитова, В. С. Делебес, І. А. Попов, ветеран партії Р. І. Мицько.

Ізмаїльський клуб організував зустрічі з ветеранами морського флоту М. П. Додіною, П. Ф. Додіном, І. К. Клименченком і іншими.

У Ширяєвському Червоному кутку трудівники мали змогу поспілкуватись з за-

Ю. ГЕР.
м. Одеса.

Зі знанням справи

Більше восьми років працює швачкою на Ровенському льонокомбінаті О. А. Василевич. Вона — ударник комуністичної праці, «Майстер-золоті руки», «Відмінник якості». Минулого року, як і багато попередніх, Ольга Антонівна вийшла переможцем у конкурсі «Кращий за професією».

Цеховий комітет профспілки швейно-просочувального цеху комбінату виявив нечуючій робітниці високе довір'я бути наставником. Досвід і високу професійну майстерність запозичують постійно у неї молоді робітники підприємства.

Ольга Василевич працює старанно, високопродуктивно і якісно, — говорить перекладач Валентина Іванівна Маслюковська. — Її показники — кращі з поміж інших робітниць цеху. При нормі 1424 вона шие протягом дня 1800 лантухів. Досвід, досконале знання справи дали можливість передовій робітниці достроково, на два місяці раніше, виконати завдання трьох років однадцятої п'ятирічки.

Старанність передової робітниці засвідчуєть і її показники у праці: виробничі завдання Любов Іванівна виконує на 110—120 процентів.

А після зміни вона поспішає до Будинку культури, де бере участь у роботі гуртків художньої самодіяльності.

Б. ДЕМКО,
бібліотекар Ровенського
будинку культури.

Обговорюємо проект ЦК КПРС «Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи»

ПОСИЛИТИ ТРУДОВЕ ВИХОВАННЯ

Мені, як колишньому вчителеві, надзвичайно цікаво було ознайомитися з проектом закону «Основні напрями реформи загальноосвітньої і професійної школи». Цей документ я цілком і повністю схвалюю, оскільки він відповідає давнім прагненням, думкам ветеранів освітянської низи, дає можливість на практиці перевірити те нове, прогресивне з досвіду кращих педагогічних колективів.

Передусім, відзначимо, що реформа школи стосується не тільки загальнодержавних інтересів, але й інтересів кожної радянської сім'ї. Тому дуже важливо, що проект внесено на всенародне обговорення. З цього приходу хочеться висловити кілька думок.

При врахуванні раниального розумового і фізичного розвитку наших дітей цілком вправданим є перехід до навчання з 6 років. Звернімо увагу на той факт, що це даст можливість дещо «розвантажити» навчальну програму для учнів 1—3 класів, дозволить дітям глибше, грунтовніше засвоїти основи наук, закладе міцний фундамент для одержання знань в середніх і старших класах. Принагідно відзначу, що в багатьох країнах світу вже протягом ряту років перші класи укомплектовувались шестилітками. У нашій країні такий експеримент теж про-

йшов успішно і можна бути переконаним, що широке впровадження цієї практики у життя цілком вправдає себе.

Особливої уваги заслуговує трудова підготовка школярів. Педагоги часто-густо організовують учнів в основному на їх улюблена працю, до якої діти виявляють певні нахили. Це добре. Але ж треба і не забувати орієнтувати їх на працю, потрібну для суспільства, тобто не культивувати щось одне, нехочуши усім іншим.

Адже не секрет, що маючи, скажімо, з фізики оцінку «відмінно», в тому числі за розділ «Електрика», окремі учні не вміють навіть замінити лампочку, або відремонтувати електропраску, не кажучи вже про те, що часом декотрі з них виявляються зовсім безпорадними у розв'язанні інших елементарних побутових питань.

Відрадно, що посилюється відповідальність батьків за трудове виховання. Навіть зазначається робота, яку діти зобов'язані виконувати вдома. Про це прямо говориться в проекті реформи: «Батьки організовують працю дітей у сім'ї — по підтриманню порядку в житлових приміщеннях, приготуванні їжі, пранні і лагодженню одягу, ремонту побутових приладів та предметів домашнього вжитку».

Дуже важливо, щоб учні якомога раніше включаються

Люблять і поважають в колективі Лубенського УВП досвідчену робітницю Т. К. Лаврік (на знімку — в центрі). Як наставниця, Тетяна Кузьмівна щедро ділиться з молодими трудівницями виробничим досвідом і набутими знаннями.

Тому так уважно прислушається Світлана Діденко (ліворуч) та Антоніна Гончаренко до порад правофлангової соціалістичного змагання. Вони допомагають дівчатам у їх повсякденній роботі.

Фото І. ЙОСИПЕНКА.

в трудову діяльність, звичайно при дотриманні законодавства про працю підлітків. Справді, чому добре вивчивши трактор, чи іншу сільськогосподарську машину, школяр не може спробувати свої сили в роботі на полі вже в 16 років, не чекаючи поки йому виповниться 18 років. А наші діти, як відомо, їздять досі на мотоциклах, більшість з них, осбливко ті, хто проживає в сільській місцевості, відразу водять автомобіль, таким чином виявляючи свій потяг до техніки.

А що виходить на діл? Дорослі штучно гальмують цей процес, що часом призводить до того, що учні, наперекір батьківським мріям, в інавгурації не сягають ви сот, і до техніки вчасно не прилучаються.

Щоб усунути певні ускладнення, що, як бачимо, трапляються з юнаками і дівчатами старших класів, необхідно, на мою думку, теоретичне навчання в школі вміло поєднувати з трудовим. Причому починати треба відразу з молодших класів. Дітей сміливіше треба включати в посильну для них суспільнокорисну працю. Слід звернути увагу на те, що до нинішнього часу в початкових класах на трудове навчання відводиться мало годин.

І. ЗІНЧЕНКО,
вчитель-пенсіонер.
Дніпропетровська область.

ОФІЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

НАГОРОДЖЕННЯ

За багаторічну і добросовісну працю в системі Українського товариства глухих, активну участь у громадському житті колективу підприємства та в зв'язку з 50-річчям з дня народження нагородити заступника директора Кам'янець-Подільського УВП з виховної роботи товарища ЧОРНОПІСЬКОГО Володимира Григоровича Грамотою Центрального правління УТОГ та Українською Республіканським комітетом профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств із премією.

ПРИЗНАЧЕННЯ

Постановою президії Центрального правління Українського товариства глухих призначено:

КНЯЗЄВУ Аллу Олександрівну — старшим інженером-економістом Херсонського УВП;

ЛІТВІХ Тетяну Миколаївну — старшим інженером-економістом Ужгородського УВП-1;

ГРИБОВИЧА Нестора Михайловича — заступником директора Харківського УВП-1 з матеріально-технічного постачання.

Л. І. Беженцева, просочувальниця котушок Запорізького УВП, неодноразово

виходила переможцем соціалістичного змагання, їй присвоєно почесне звання ударниці комуністичної праці.

Старанність передової робітниці засвідчуєть і її показники у праці: виробничі завдання Любов Іванівна виконує на 110—120 процентів.

А після зміни вона поспішає до Будинку культури, де бере участь у роботі гуртків художньої самодіяльності.

Фото І. МІНДЕЛЯ.

ЮВІЛЕЙ АМАТОРІВ СЦЕНИ

Ще на зорі Радянської влади було створено в Харківі гурток нечуючих шанувальників самодіяльного драматичного мистецтва. На його основі виник пізніше самодіяльний театр, біля витоків якого стояли Зарудна, Сагалович, Маяров, Божко. Нині громадськість міста відзначає ювілей цього творчого колективу — його 65-річчя.

По-святковому прикрашений обласний Будинок культури. В його фойє розгорнуто тематичну фотовиставку, матеріали якої розповідають про історію виникнення і становлення одного з провідних драматичних колективів республіки. На сцену запрошується тих, хто створював славу Харківського народного театру: колишній режисер Аріадна Росинська, артист, педагог Микола Борисенко, ветерани колективу Володимир Хоменко, Зінаїда Пліс, Олег та Ірина Нестведи, Алла Тряміна, Іван Левін, Ніна Белова. Акторський стаж кожного з них нараховує 20—25 років

А поряд з ними ціла плеяда молодих виконавців: А. Лімаренко, І. Орда, С. Бик, Н. Бегей, Л. Портной.

Ведуча вечора Ніна Белова привітала і ветеранів, і мистецьку молодь і підкresлила, що згуртований, монолітний творчий колектив театру понад 60 років веде зі сцени серйозну розмову з глядачами про високе покликання людини, про громадянськість і патріотизм; виходові нечуючих у дусі вірності комуністичним ідеалам, принципією їм художній смак і високі естетичні нахили.

Народний самодіяльний театр побував із творчими звітами в багатьох містах і селах нашої Вітчизни і скрізь був тепло зустрінутий глядачами. Пам'ятний для колективу був 1968 рік, рік піввікового ювілею Великого Жовтня. На республіканському фестивалі народних талантів драматичному колективу за виставу за мотивами творів К. Симонова «Російські люди» у постановці А. Росинської і В.

Шрамова було присвоєно звання Народного. Подальші виступи театру на республіканських оглядах і фестивалях теж проходили успішно. Особливий успіх випав на долю вистав Ю. Шевкуненка «Сергійко з Малої Бронної», О. Салинського «Довгожданій», С. Альошина «Все залишається людям». Вистава «Жив був Іван» за повітю В. Положія (режисер Н. Белова), показана на зональному огляді в 1982 році і присвячена 50-річчю УТОГ, посіла перше місце.

На вечорі зі спогадами виступили ветерани колективу З. Плек, А. Росинська, М. Борисенко. Були показані уривки з відомих робіт театру.

Ювілярів тепло привітали присутні на вечорі представники підприємств міста, педагоги, культпрацівники. Великий групі аматорів сцени було вручено почесні грамоти Харківського будинку художньої самодіяльності творчості.

А. РОСИНСЬКИЙ.
м. Харків.

Новий роман Олега Чорногузя «Претенденти на папаху», населений в основному читачами, що й попередній «Аристократ із Вапнярки». Події роману відбуваються у відомому читачеві «Фіндіпоші» — певнонauковому інституті, який знаходитьться у невеликому місті Кобилятині-Турбінному.

Уже тривалий час фіндіпошівці б'ються над сміхово-творчою проблемою, безспішно намагаючись схрестити ондатру з їжаком. На думку тутешніх співробітників майбутній гібрид даватиме міцне і красиве хутро. Проте цю непевну і хистку ідею реалізувати не так просто. Втім, співробітники «Фіндіпошу», себто філіалу науково-дослідного інституту по вивченню попиту на шапки, не ламають голови над такою проблемою. Ім віддається набагато кращою перспективою створювати видимість роботи, ніж її виконувати.

Всі численні співробітники інституту, починаючи з його керівника Стратона Стратоновича Ковбика і кінчаючи мало значимим Кирилом Клюхом, навіть не прагнуть цього. Всі їхні зусилля спрямовані на те, щоб якомога довше притриматись у затишному для них «Фіндіпоші».

Знайомство з великим європейським містом збагатило Ковбика, зауважує автор, не тільки на імпортні черевики та високу шапку — лекенікон Стратона Стратоновича поповнився ще двома словами: «шампільйон» і «шампільйоз». Крім того, керівник «Фіндіпошу» переніяв від заступника мера французької століці знамениту ходу, яку щоденно

праці. Ось Ковбик, щойно переступивши вранці поріг інституту, суверо відчите підлеглих за бездіяльність: «Ну, я так і думав. Мені й сон сніве! Мої стоять на роботі! Смалять цигарки! І патякають! Всесвітні проблеми розв'язують! А гасло на фасаді придумати нікому!»

Гасло на фасаді — ось до чого зводиться робота директора та його підлеглих.

СЕРЕД КНИГ

ПРЕТЕНДЕНТИ НА ЛЕГКЕ ЖИТТЯ

демонстрував мешканцям Кобилятина-Турбінного.

Всі помисли Ковбика, цього демагога і лицеміра любителя гучної фрази і то смішного бездумних гасел, спрямовані лише на те, щоб спокійно досидіти у своєму кріслі до пенсії. Прагнення директора зводиться до того, щоб вчасно виявити і витурити з «Фіндіпошу» претендентів на папаху, тобто на його директорську посаду.

Стратона Стратоновича мало обходить те, що очілювана ним установа не дає віддачі людям, суспільству. Була б тільки видимість

Все інше для фіндіпошівців не так важливо. Та якби там не було, а бухгалтерія справно нараховує співробітникам інституту платню, а ті з них, що перевершують колег у підлабузництві до начальства, ще й премії отримують, бо за влучним висловом письменника «Стратон Стратонович Ковбик був щедрий за державний рахунок».

Олег Чорногуз вивів перед читачем цілу галерею негативних типів: п'яниць, нероб, кар'єристів, окозамілювачів, — всіх тих, що не

звикли жити чесним заробітком. Зокрема, в образі Михайла Ховрашкевича показано сучасного міщанина, гнила й егоїстична мораль якого зводиться до того, щоб якомога менше дати людям, суспільству, а зате якнайбільше узврати для себе!

Відомо, що сьогоднішній міщанин не такий зухвало-одвертій, яким був колись. Нині він неодмінно натягує

ючи на довір'ї, доброті і чесній праці народу, претендувати на легке та безтурботне життя. Автор з великою силовою розкриває перед читачем їх нутро, вбогий духовний світ. Добродушний сміх письменника щедро пе-ресипаний легкою іронією, яка часто-густо переходить у юкій сарказм.

Олег Чорногуз наділений вмінням спостерігати, маючи тонкий природний розум, а за плечима немалі життєві враження (не минули марно роки журналістської праці у славнозвісному «Перці»), гуморист зумів помітити у нашему житті пікчесне, мізерне і низьке, що заважає, що отрює іноді нам світлі хвиlinи радості.

Поява нового сатиричного роману «Претенденти на папаху» — явище далеко не будене в українській літературі. Це твір справді талановитий, а тому його можна сміливо поставити поруч з відомим романом І. Ільфа і Е. Петрова «Дванадцять стільців». До скказаного хочеться додати, що книга Олега Чорногуза, видана «Радянським письменником» наприкінці 1983 року, викликала величезний інтерес у читачів. Тому одразу зникла з поліції книгарень. А то є найкращим свідченням успіху письменника.

К. ЛАЗАРЕНКО.

ШАХИ

НА ПЕРШІСТЬ ОБЛАСТІ

У Львові недавно завершилась першість області з шахів серед нечуючих спортсменів.

Трійка призерів серед чоловіків складалася так: Семишин, Дверій, Опешішев.

Марія Лаврик, яка провела всі зустрічі без поразок, посіла перше місце серед жінок. Друге і третє дістались відповідно Пашкевич і Гуль.

В. МОСКАЛЕНКО.

У ГОСТРІЙ БОРТЬБІ

Впродовж дев'яти днів у Херсонському будинку культури для глухих тривали змагання на першість області з шахів серед нечуючих спортсменів.

Доля першого місця серед чоловіків, як і очікувалось, вирішувалася в останньому турі в особистій зустрічі двох першорозрядників: верстатника меблевої фабрики Івана Новосада і столяра рембудзеху консервного комбінату Валентина Гейко. Останній, вигравши вирішальну зустріч і підправивши максимальну кількість очок, здобув звання чемпіона області.

Гостра боротьба розгорнулась за третє місце, де на «бронзу» претендувало відразу троє учасників змагань. Ale найбільшого успіху в останніх партіях досяг автослюсар заводу ім. Петровського Валерій Мазін, який і завоював третє місце.

Серед представниць прекрасної статі трійка призерів набула такого вигляду: перше місце в училищі спецшколи-інтернату Галини Целаруні, друге — в ІІ подруги по школі Нелі Бурдядь, третє — в швачки-мотоциклісти Херсонського УВП Ади Дем'яненко.

Нині кращі з нечуючих шахістів Херсонщини розпочинають підготовку до республіканських змагань, які проходитимуть на початку березня у Львові.

М. МАЗУР,
вчитель Херсонської спецшколи-інтернату
для глухих дітей.

ДЛЯ ВАС, САДОВОДИ

ДЕ ПРИДАТИ САДЖАНЦІ

На Україні саджанці плодових, горіхоплодових і ягідних рослин вирощують 96 розсадницьких господарств, з них 67 радгоспів Голово-плодово-промисловому УРСР. Такі господарства є майже в кожній області. Вони задовільняють запити не тільки колгоспів і радгоспів, а й населення. Для забезпечення саджанцями садівницьких товариств і окремих садівників-аматорів та населення, на місцях налагоджена торгівля посадковим матеріалом через спеціалізовані магазини.

Для цього плодово-промисловому УРСР зобов'язав трести та об'єднання не тільки обладнати кіоски в розсадни-цих господарствах, а й побудувати магазини в містах і селищах.

У республіці вже організовано і працює 94 торговельні точки. У Києві споруджено три магазини «Саджанці», там весною і восени продають населенню саджанці плодових, горіхоплодових і ягідних рослин та розсаду сунців кращих сортів.

Продажем насіння овочевих культур і квітів займаються в республіці: магазини і ларки об'єднання «Сортосніяновоч». Вони є в кожному обласному і районному центрі. Там продають насіння як організаціям, так і приватним особам —

усім, хто бажає вирощувати овочі і квіти. Крім того, можна замовити «насіння-поштою».

Такі операції здійснюють магазин «Елеватор» Сортосніяновоч. Його адреса: (м. Харків, 12, вул. К. Маркаса, 1-а) та магазин «Насіння-поштою» (м. Лісний городок, Московська область, Одинцовський район, вул. Фасадна, 2).

Замовлення виконуються протягом місяця.

М. ПРИХОДЬКО,
кандидат біологічних наук.

Редактор
П. БУЛАТОВ

